

Obsah

Seznam zkratk	13
Předmluva ke druhému vydání	15
1. Úvod	17
1.1 Pojem vnějších vztahů EU	17
1.2 Cíle vnějších vztahů	18
1.3 Prameny právní úpravy vnějších vztahů	19
1.4 Orgány ES/EU spravující vnější vztahy	19
2. Mezinárodněprávní subjektivita Společenství a Evropské unie	23
2.1 Mezinárodněprávní subjektivita mezinárodní organizace obecně	23
2.2 Podmínky existence	24
2.2.1 Mezinárodněprávní základ	24
2.2.2 Postavení odlišné od svých členů	25
2.2.3 Uznání mezinárodním společenstvím	25
2.3 Mezinárodněprávní subjektivita Společenství	27
2.3.1 Právní základy mezinárodní subjektivity Společenství	27
2.4 Mezinárodní subjektivita EU	30
2.4.1 Pravomoce a úkoly EU	31
2.4.2 Orgány EU	32
2.4.3 Uznání mezinárodním společenstvím	33
2.5 Obsah mezinárodněprávní subjektivity z pohledu Společenství	33
2.5.1 Diplomacie a legace	34
2.5.2 Jednostranná opatření	36
2.5.3 Výsady a imunity	37
2.5.4 Mezinárodní odpovědnost	40
2.5.5 Uzavírání mezinárodních smluv	45

3. Vnější pravomoci EU	47
3.1 Povaha a druhy vnějších pravomocí	47
3.2 Explicitní, implicitní a subsidiární pravomoci	49
3.2.1 Explicitní pravomoci	49
3.2.2 Implicitní pravomoci	51
3.2.3 Subsidiární pravomoci	58
3.3 Výlučné v. sdílené pravomoci	60
3.3.1 Výlučné pravomoci	60
3.3.2 Sdílené pravomoci	63
3.4 Základní zásady aplikace vnějších pravomocí	
Evropské unie	65
3.4.1 Respektování mezinárodního práva veřejného	65
3.4.2 Soudržnost vnějších činností EU	65
3.4.3 Princip loajality a solidarity	67
4. Systém vnějších smluv EU	69
4.1 Pojem vnější smlouvy	69
4.2 Komunitární vnější smlouvy	70
4.2.1 Typologie vnějších komunitárních smluv	70
4.2.2 Právní povaha vnějších komunitárních smluv	71
4.2.3 Uzavírání vnějších komunitárních smluv	76
4.2.4 Provádění vnějších komunitárních smluv	34
4.2.5 Smíšené smlouvy	34
4.3 Vnější smlouvy ve II. a III. pilíři	38
4.3.1 Typologie vnějších unijních smluv	39
4.3.2 Právní povaha vnějších unijních smluv	90
4.3.3 Uzavírání vnějších unijních smluv	96
4.3.4 Smluvní strany vnějších unijních smluv	98
4.3.5 Účinky vnějších smluv při porušení evropského práva	100
4.4 Vnější unijní smlouvy a národní právo	103
4.4.1 Vnější unijní smlouvy a české právo	103
4.4.2 Vnější unijní smlouvy a právo některých členských států	106

5. Dohled Soudu nad výkonem vnějších pravomocí	109
5.1 Věcná působnost ESD k přezkumu vnějších aktů ES a EU	109
5.2 Předběžné posouzení slučitelnosti návrhu vnější smlouvy s komunitárním právem	109
5.2.1 Předmět posudku	110
5.2.2 Aktivní legitimace	112
5.2.3 Lhůta pro podání	112
5.2.4 Účinky podání návrhu na vydání posudku	112
5.2.5 Povaha posudku	113
5.2.6 Neúčinnost řízení o posudku	113
5.2.7 Řízení o slučitelnosti vnějších smluv podle SESAE	115
5.3 Soudní přezkum komunitární platnosti vnějších aktů	116
5.3.1 Věcná působnost přezkumu: komunitární akty	117
5.3.2 Důvody protiprávnosti	118
5.3.3 Účinky zjištění neplatnosti vnějšího aktu	124
5.4 Odpovědnost Společenství za škodu ve vnějších vztazích	124
5.5 Výklad platných vnějších smluv	125
5.6 Pravomoc ESD ve II. a III. pilíři	126
6. Mezinárodní smlouvy uzavřené členskými státy a jejich vztah k právu EU	127
6.1 Mezinárodní smlouvy uzavřené členskými státy a jejich vztah ke komunitárnímu právu	127
6.1.1 Mezinárodní smlouvy uzavřené členskými státy před vstupem SES v platnost – tzv. dřívější smlouvy	127
6.1.2 Mezinárodní smlouvy uzavřené členskými státy po vstupu SES v platnost – tzv. pozdější smlouvy	132
6.2 Mezinárodní smlouvy uzavřené členskými státy a jejich vztah k právu II. a III. pilíře EU	132
6.2.1 Dřívější mezinárodní smlouvy členských států	133
6.2.2 Pozdější mezinárodní smlouvy členských států	133

7. Společenství a mezinárodní organizace	135
7.1 Pojem mezinárodní organizace	136
7.2 Rozsah vnějších pravomocí Společenství ve vztahu k mezinárodním organizacím	137
7.2.1 Spolupráce Společenství s jinými mezinárodními organizacemi	137
7.3 Účast Společenství v mezinárodních organizacích	139
7.3.1 Členství Společenství v mezinárodních organizacích	139
7.3.2 Ostatní formy účasti Společenství na mezinárodních organizacích	144
7.3.3 Koordinace aktivit členských států	145
8. Typologie vnějších politik EU	147
8.1 Čistě vnější politiky v. vnější aspekty tématických politik	147
8.2 Politiky geografické v. tématické – sektorové	147
8.3 Komunitární v. unijní vnější politiky	148
9. Společná obchodní politika	149
9.1 Právní úprava	149
9.1.1 Hlavní prameny mezinárodního obchodního práva	149
9.1.2 Hlavní prameny komunitárního práva	153
9.2 Zásady společné obchodní politiky	153
9.2.1 Zásada soudržnosti	153
9.2.2 Zásada asimilace	155
9.2.3 Zásada komunitární preference	156
9.2.4 Výlučnost pravomoci podle čl. 133 SES	158
9.2.5 Výjimky ze zásad soudržnosti, asimilace a výlučnosti	160
9.3 Pojem obchodu	165
9.3.1 Obchod zbožím	166
9.3.2 Obchod službami	168
9.3.3 Obchodní aspekty duševního vlastnictví	169
9.3.4 Související oblasti	170

9.4 Nástroje obchodní politiky	171
9.4.1 Demonstrativnost seznamu nástrojů	
čl. 133 SES	171
9.4.2 Typologie nástrojů SOP	173
9.4.3 Cla	174
9.4.4 Kvantitativní omezení	184
9.4.5 Exportní režim – jednostranné vývozní	
ofenzivní nástroje	188
9.4.6 Obchodní dohody ES	190
9.5 Vnější obchodně ochranná politika	193
9.5.1 Cíl společné obchodně ochranné politiky	
(SOOP)	194
9.5.2 Druhy obchodně ochranných opatření	194
9.5.3 Opatření proti překážkám obchodu	195
9.5.4 Opatření proti pirátskému zboží	197
9.5.5 Antidumpingová a antisubvenční opatření	198
9.5.6 Hospodářské sankce	221
9.5.7 Obchodní opatření chránící flóru a faunu	229
9.5.8 Obchodní opatření chránící základní lidská	
práva	230
10. Rozvojová spolupráce	231
10.1 Právní základ	231
10.2 Cíle	231
10.2.1 Cíl I: pomoc rozvojovým zemím	232
10.2.2 Cíl II: dodržování demokracie, právního	
státu a respektování lidských práv a svobod ...	232
10.3 Formy rozvojové spolupráce Společenství,	
členských států a mezinárodních organizací	233
10.3.1 Samostatné akce Společenství	233
10.3.2 Spolupráce členských států a Společenství	
v oblasti rozvojové spolupráce	233
10.3.3 Spolupráce ES, členských států ES a třetích	
zemí a příslušných mezinárodních	
organizací	234
10.4 Konkrétní rozvojová spolupráce	235

10.5	Nástroje rozvojové spolupráce	237
10.5.1	Jednostranné nástroje	237
10.5.2	Rozvojové dohody (o spolupráci s cílem hospodářského a sociálního rozvoje)	237
10.6	Africko-karibsko-tichomořská oblast (ACP)	237
10.6.1	Historie vztahů	238
10.6.2	Zásady a cíle dohody o partnerství z Cotonou	240
10.6.3	Orgány	242
11.	Hospodářská, finanční a technická spolupráce se třetími zeměmi	243
12.	Evropská politika sousedství	245
12.1	Země bývalého Sovětského svazu	245
12.2	Středozemí	247
13.	Přidružení ke Společenství	249
13.1	Mezinárodněprávní základy komunitárního přidružení	249
13.2	Pojem a druhy komunitárního přidružení	250
13.3	Přidružení podle čl. 310 SES	251
13.3.1	Povaha a význam přidružení podle čl. 310 SES	251
13.3.2	Důvody komunitárního přidružení	256
13.3.3	Postup při uzavírání asociačních dohod	256
13.3.4	Pojmenování dohod	256
13.4	Evropský hospodářský prostor (EHP)	257
13.4.1	Vývoj	257
13.4.2	Cíl EHP	258
13.4.3	Základní ustanovení	258
13.4.4	Institucionální autonomie EFTA a ES	260
13.4.5	Rozhodovací řízení	261
13.5	Přidružení zámořských zemí a území	262

14. Rozšiřování	265
14.1 Právní úprava	265
14.2 Podmínky přistoupení	266
14.2.1 Podmínky na straně kandidátské země	266
14.2.2 Podmínky na straně EU	269
14.3 Proces přistoupení	269
14.3.1 Proces	270
14.3.2 Další komponenty procesu přistoupení	270
14.4 Revize dohody o přistoupení	274
14.5 Kandidáti dalších rozšíření EU	274
14.5.1 Turecko	274
14.5.2 Západní Balkán	275
15. Společná zahraniční a bezpečnostní politika	277
15.1 Historie: Od Evropské politické spolupráce až k SZBP	277
15.2 Cíle a rozsah působnosti SZBP	280
15.3 Pravomoci EU v SZBP a jejich povaha	281
15.3.1 Přísně mezivládní prvky	281
15.3.2 Sdílení suverenity v rámci SZBP	281
15.3.3 Bruselizace SZBP	281
15.3.4 Propojování I. a II. pilíře – uplatnění nadnárodního principu	282
15.4 Vztah členských států EU k SZBP	283
15.4.1 Povinnosti členských států v rámci SZBP	283
15.4.2 Práva členských států v rámci SZBP	283
15.4.3 Posílená spolupráce	284
15.5 Institucionální aspekty SZBP	285
15.5.1 Úloha základních orgánů EU v SZBP	285
15.5.2 Zvláštní vojensko-obranné instituce EU	286
15.6 Finanční ustanovení SZBP	287
15.7 Nástroje společné zahraniční a bezpečnostní politiky	288
15.7.1 Systematická spolupráce členských států při provádění SZBP	288
15.7.2 Jednostranné právní akty	288

15.8	Evropská bezpečnostní a obranná politika	292
15.8.1	Vojenské aspekty EBOP	293
15.8.2	Civilní aspekty EBOP	293
15.9	Změny SZBP podle Ústavní smlouvy	293
15.9.1	Postavení ustanovení o SZBP v rámci evropskéhopráva v Ústavní smlouvě	293
15.9.2	Právní nástroje SZBP v Ústavní smlouvě	294
16.	Lidská práva ve vnějších vztazích EU	295
16.1	Vnější lidskoprávní pravomoc EU	296
16.1.1	Vnější aspekty přijímání lidskoprávních pravidel	296
16.1.2	Vnější akcesorické lidskoprávní aspekty politik EU	297
16.2	Nástroje prosazování lidských práv ve vnějších vztazích EU	299
17.	Neprivilegované vztahy	305
17.1	USA a Kanada	305
17.2	Latinská Amerika	307
17.2	Latinská Amerika	307
17.3	Asie	308
17.4	Střední Východ	309
Literatura		311